

UZUN SAP BAĞLAMA ÖĞRETİMİ İÇİN YAZILMIŞ METOTLARIN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILARAK İNCELENMESİ

Salih AKKAŞ*, Ahmet Mutlu TERZİOĞLU**

Makale Geliş Tarihi: 31.08.2020

Makale Kabul Tarihi:29.09.2020

Özet

Bu araştırmada uzun sap bağlama öğretiminde kullanılan ve random (rasgele) yöntemi ile seçilen üç tane metodun karşılaştırmalı olarak içerik analizleri yapılmış, benzerlik ve farklılıkları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırmada yöntem olarak tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini bağlama öğretiminde kullanılan metotlar, örneklemini ise uzun sap bağlama öğretiminde kullanılan üç metot oluşturmaktadır. Örneklem olarak seçilen üç metot, belirlenen üç alt problem dâhilinde analiz edilmiştir. Belirlenen üç alt problem bağlama öğretimi metotlarında bulunması gerektiği düşünülen konu başlıklarından oluşmaktadır. Verilerin toplanmasında; konuyla ilgili makale, kitap, tez, metot, internet ve kütüphane ortamları incelenerek kaynak taraması yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda metot analizlerinden elde edilen veriler doğrultusunda metotların arasındaki benzerlik ve farklılıklar ortaya koyularak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bağlama, metot, bağlama metodu, bağlama öğretimi.

A COMPRATIVE STUDY AMONG GENERATED METHODS UPON LONG-NECK BAĞLAMA IN TERMS OF DIVERSE VARIATIONS

Abstract

In this study, it is aimed to make a content analysis comparatively on three different methods that were used for training of long-handle bağlama and selected randomly and to define their similarities and differences. As the method of study, survey model was utilized. The nature of the study was based on the methods used in the training of bağlama and the sample of the study is constituted by three methods in training of long-handle bağlama. These three methods that were selected as the sample of the study were analysed under three sub-research questions. These three sub-research questions compose of some content topics that are thought to be included among the methods of bağlama training. In data-gathering process, literature was reviewed in many topic-based resources such as articles, books, theses, methods, internet and library mediums. At the result of the

* Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, sakkas@gazi.edu.tr ORCID: 0000-0008-9753-5364

** Arş. Gör., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, mterzioglu@agri.edu.tr ORCID: 0000-0002-3464-722X

study, some suggestions were given by revealing the similarities and differences among these methods within the light of data that was gathered in the analysis process.

Keywords: Bağlama, method, bağlama method, bağlama training.

1. GİRİŞ

Geleneksel Türk Halk Müziği, kökeni Orta Asya'ya dayanan, savaşlar, göçler vb. toplumu kitlesel olarak doğrudan ilgilendiren olaylar neticesinde âşıklar, ozanlar, türkü yakıcılar aracılığı ile Anadolu'ya taşınmış ve Anadolu halkının sosyolojik yapısı ile şekillenmiş, toplumun sevinç, hüznün, sevdâ, gurbet, yoksulluk vb. durumlarını tema olarak işlemiş bir müzik türüdür.

Geleneksel Türk Halk Müziği için Yücel (2011) şu açıklamalarda bulunmuştur: “Türk Halk Musikisi genel bir ifadeyle; dünyada çok geniş alanlara yayılmış, çok çeşitli halklarla iletişime girmiş ve tesirlerde bulunmuş, büyük bir halk sanatıdır. Nüans, tavır ve şivelerinde farklılıklar bulunsa da Kafkasya, Türkistan, Ural, Kırım ve Sibirya bölgelerinde yaşayan tüm Türk ülke ve topluluklarında, müzik hususiyetlerinde ve algılayışlarında benzerlikleri görmek mümkündür” (s.2).

Geleneksel Türk Halk Müziği olarak adlandırılan bu tür, halkın arasında doğup, gelişip, şekillendiği için hiçbir zaman halkın duygu düşünce ve yapısından ayrı tutulamaz.

Özbek (1998) ise konu hakkında; “Halkın estetik eğilimini yansıtan, bir yandan halkın yarattığı, öte yandan sevgi ile benimsediği, çoğunlukla dinlediği müzik türüdür” (s.88). şeklinde açıklamada bulunmuştur.

Geleneksel Türk halk müziği icrasında kullanılan temel çalgı ise “bağlama”dır. Bağlamanın kökeni konusunda iki farklı görüş mevcuttur. İlk görüş; gerek tezeneli gerekse yaylı çalgıların kökenlerinin Asya olduğu söylerken, diğer görüş Anadolu'da bu çalgıların daha önceden var olduğu yönündedir. (Yılmaz, 2011: 5)

Bunlardan birincisi Demirsipahi (1975) 'nin “Bağlamanın kökeni Kopuz'a dayanır. Kopuz Orta Asya'dan Çin'e, Kıpçaklara, oradan da Avrupa'ya yayılmış, Hunlulardan Bizans'a geçmiş, Oğuzlarla Anadolu'ya girmiş, Selçuklularla da yerleşmiştir. Kaşgarlı Mahmut'un yayınladığı Divan-ı Lügat-u Türk'te de Kopuz sözcüğüne rastlanmakta ve övgüleri yapılmakta. Yunus Emre'de de bağlama sözcüğü kullanılmaktadır. Kopuz da Bağlama gibi mızrapla çalınır, telli ve ozanlarca kullanılan hemen hemen bağlamadan dış görünüş olarak büyük bir ayrımı olmayan bir türdür” (s. 165). şeklindeki görüşüdür.

Diğer bir görüş ise: “Bugün kullanılan halk çalgılarımızın pek çoğu ilkçağdan beri Anadolu'da halklar tarafından kullanılıyordu. Yapılan araştırma ve kazılarda en ilginç bulgulardan biri de bugün halk müziği denince ilk akla gelen “bağlama”ya ilişkin. Bu çalgı ‘gövdesi, sapı, ta püskülüne kadar’ İ.Ö 1300 yıllarına ait Hitit kabartmalarında görülmektedir. Bu bulgular ışığında ‘kopuz-bağlama’ çağrışımında daha dikkatli davranılması gereği ortaya çıkıyor.” şeklindedir. (Kaynar, 1996: 26)

Bağlama çalgısı, yüzyıllar boyu süren değişim ve gelişim sürecinden sonra bugünkü halini almış ve Anadolu'nun her yöresinde icra edilen, halk müziğinin her form ve türünde kullanılabilen bir çalgı haline gelmiştir.

Anadolu'nun istisnasız her yöresinde çalınan bağlama, toplumun duygularını yansıtması ve gerek çalgının kendisine gerekse öğrencilerine kolay ulaşılabilmesi sebebiyle birçok kişi tarafından öğrenilmeye çalışılmış, günümüzde de bu süreç devam etmektedir.

Ülkemizde bağlama öğretimi iki farklı yol izlenerek yapılmaktadır. Bunlardan birincisi usta-çırak ilişkisi diğeri ise metotla öğretimdir.

Usta-çırak ilişkisi öğretim yönteminde yazılı veya görsel öğretici materyaller kullanılmamakla birlikte, öğrenci öğreticiyi dinleyerek ve izleyerek, diğeri bir deyişle taklit ederek onun çaldığı üslupla çalmaya çalışır.

“Usta-çırak ve meşk yöntemi öğretimlerinde herhangi bir yazılı metot izlenmemekte, genellikle eğitimcinin (usta) çaldığı ezgiler, öğrenci (çırak) tarafından görsel ve duysal olarak algılanıp çalınmaya çalışılmaktadır” (Karkın vd., 2014: 134).

Diğeri bir yöntem ise Türk Dil Kurumu sözlüğündeki karşılığı “yöntem” olan “metot” öğretimidir.

“Yöntem anlamına gelen bu kelime, bir tekniğin, bir bilimin öğrenilmesine olanak veren kuralların doğru bir şekilde aktarıldığı kaynaklardır. Metotların diğeri amacı, çabuk, sistemli, en doğru ve en iyi biçimde öğrenilmesini sağlayan bilgi ve teknikler bütünüdür” (Büyük Larousse, 1992: 8074).

Metot ile öğrenmede ise durum şu şekildedir; Öğrenen, uzman tarafından hazırlanmış metodu yine bir uzman tarafından anlatılarak veya o metodu kendi kendine uygulayarak öğrenmeye çalışır.

Yapılan araştırmalar sonucu bağlama öğretiminde kullanılan metotlarda içerik, öğretim yöntemleri ve kullanılan terimler arasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda, yöntem kısmında isimleri yer alan metotların bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı inceleme ve analizleri yapılmıştır.

Bağlama öğretimi ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde metot analiziyle ilgili az sayıda çalışma olduğu gözlenmiş, bu nedenle yapılan bu çalışmanın bağlama öğretimi için yararlı olacağı düşünülmüştür.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada bağlama öğretim metotlarının incelenerek analizinin yapılması, benzerlik ve farklılıkların ortaya konulması ve bağlama öğretimine ilişkin yönlendirici önerilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi “bağlama öğretiminde kullanılan metotların içerikleri nasıldır?” şeklinde oluşturulmuştur.

1.3. Alt Problemler

Yapılan bu araştırmanın alt problemlerini, incelenen metotlarda;

- Nota ve süre öğretimi nasıl yapılmıştır?
- Tezene vuruş yönlerinin öğretimi nasıl yapılmıştır?
- Tartım kalıplarının öğretimi nasıl yapılmıştır?

soruları oluşturmaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, bağlama öğretiminde kullanılan metotların incelenerek özelliklerinin ortaya çıkarılması, bağlama metotlarında yer verilen ortak ve farklı öğretim şekil ve modellerinin tespit edilmesi ve bu konuyla alakalı çalışma yapmak isteyenlere yol gösterici olduğunun düşünülmesi açısından önemlidir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma; uzun sap bağlama öğretimi için yazılmış metotlardan seçilmiş olan 3 metot ile sınırlıdır.

2. YÖNTEM

Yapılan bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında konuyla ilgili kitap, tez, makale ve internet ortamları incelenerek kaynak taraması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini uzun sap bağlama öğretimi için yazılmış metotlar, örneklemini ise random (rasgele) yöntemiyle belirlenmiş 3 tane uzun sap bağlama öğretim metodu oluşturmaktadır. Çalışmanın içeriğinde örnekleme oluşturan her bir metodun analizi yapılmış ve karşılaştırılmıştır. Örneklem olarak seçilen uzun sap bağlama metotları ve yazarları;

- Bağlama Metodu I – Turabi Değerli
- Bağlama Öğretimi Yöntem ve Teknikleri – Savaş Ekici
- Karadüzen’de Bağlama Eğitimi Metodu – Ahmet Saçan olarak belirlenmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde yapılan çalışmaya ait bulgular ve yorumlar açıklanacaktır.

3.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

3.1.1. Bağlama metodu – I Turabi Değerli metodunun birinci alt probleme göre analizinin yapılması

- Nota Öğretimi

İncelenen metotta bütün notaların öğretimi aynı yöntemle yapıldığı için örnek olarak yalnızca do notası kullanılacaktır.

Şekil 1. Do notasının öğretilmesi

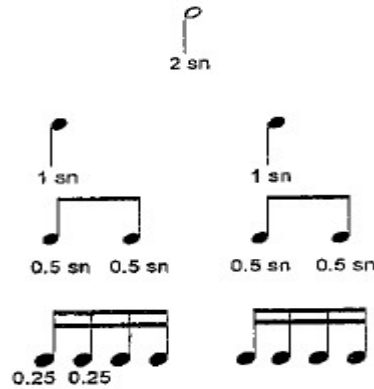
Şekil 2. Do notasının öğretilmesi ile ilgili egzersiz örneği

Analizi yapılan metotta nota öğretimi yapılırken tel grupları belirtilmiş bağlama sapı görseli ve dizek üzerinde, öğretilmek istenen notanın yeri gösterilmiştir ve aynı notanın öğretimi ile ilgili egzersiz örnekleri verilmiştir. Bu egzersiz örnekleri basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır. İlk önce öğretilmek istenen notanın sap üzerindeki yerinin tamamen ezberlenmesi için yalnızca o sestten oluşan egzersiz örnekleri verilmiş, ardından pest ve tiz yönlerdeki yanaşık sesler eklenerek basit tartımlarda çalışmalar yapılmıştır. Egzersiz örneklerinin bazı vuruşlarında parmak numaralarının da belirtildiği tespit edilmiştir.

• Süre Öğretimi

Metotta süre öğretimi aşağıda bulunan örneklerdeki gibi yapılmıştır.

“Bir ölçü içinde bölünebilen eşit parçalara denir. Zamanlar vuruşlarla belirtilir. Ölçünün zamanı ve vuruş süresi anahtarın hemen yanına yazılır” (Değerli, 2003).

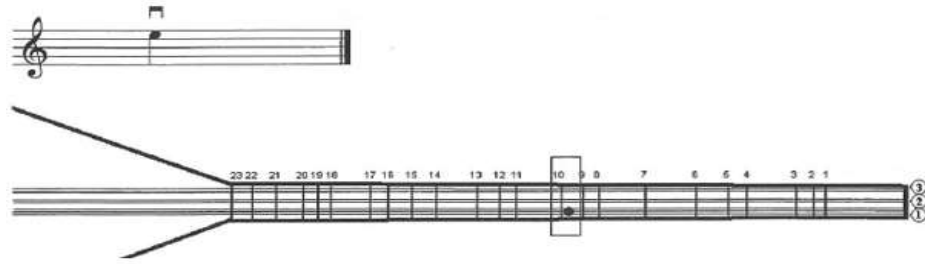
Şekil 3. Süre Öğretimi

Metotta süre öğretimi yapılırken matematiksel ifadeler ve hesaplamalar kullanılmıştır. Süre öğretimine başlanırken ikilik nota esas alınmış ve bölünebilme süreleri onaltılık notalara kadar öğretilmiştir. İkilik notanın vuruş süresi iki saniye ile ölçülmüş, vuruş birimleri küçüldükçe sürelerinde aynı oranda azaldığı tespit edilmiştir.

3.1.2. Bağlama öğretimi yöntem ve teknikleri – Savaş Ekici metodunun birinci alt probleme analizinin yapılması

- **Nota Öğretimi**

İncelenen metotta bütün notalar aynı yöntemle öğretim çalışmaları yapıldığı için örnek olarak yalnızca mi notası kullanılacaktır.

Şekil 4. Mi notasının öğretimi

Şekil 5. Mi notasının öğretilmesine yönelik egzersiz örneği

Analizi yapılan metotta öğretilmek istenen notanın hem bağlamanın sapındaki hem de dizek üzerindeki yeri gösterilmiştir. Bağlamanın sapında notaların kaçınıcı perdeye denk geldiği belirtilmiştir. Öğretilmek istenen nota için verilen egzersizlerin tamamının inici ya da çıkıcı olduğu fark etmeksizin 5 ses aralığında verildiği tespit edilmiştir. Aynı zamanda bazı notaların üzerinde parmak numaralarının verildiği de gözlemlenmiştir.

- **Süre Öğretimi**

Analizi yapılan metotta süre öğretimi ile ilgili bilgi bulunmamaktadır.

3.1.3. Karadüzen’de bağlama eğitimi metodu – Ahmet Saçan metodunun birinci alt probleme göre analizinin yapılması

- **Nota Öğretimi**

İncelenen metotta nota öğretimi aşağıdaki gibi yapılmıştır.

Şekil 6. Nota Öğretimi

Şekil 7. Nota öğretimi için egzersiz örneği

Nota öğretimi dörtlük notaların altlarına isimleri yazılmak suretiyle, oktavdaki la notasından pestdeki la notasına kadar yapılmış, daha sonra nota öğretiminin dört ses aralığında verilen egzersizle pekiştirildiği tespit edilmiştir.

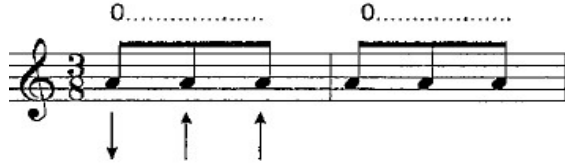
- **Süre Öğretimi**

İncelenen metotta süre öğretimi ile bilgi bulunmamaktadır.

3.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

3.2.1. Bağlama metodu I – Turabi Değerli metodunun ikinci alt probleme göre analizinin yapılması

İncelenen metotta tezene yönlerinin öğretimi aşağıda bulunan örneklerdeki gibi yapılmıştır.

Şekil 8. 3/8'lik ritim kalıbında tezene yönlerinin öğretilmesi

Şekil 9. 7/8'lik ritim kalıbında tezene yönlerinin öğretilmesi

Metotta tezene vuruş yönleri öğretilirken ritim kalıpları kullanılmış her bir vuruşa denk gelen tezene vuruş yönleri ok işaretleri ile (↓↑) belirtilerek öğretilmiştir.

3.2.2. Bağlama öğretimi yöntem ve teknikleri - Savaş Ekici metodunun ikinci alt probleme göre analizinin yapılması

İncelenen metotta tezene vuruş yönlerinin öğretimi aşağıdaki örneklerdeki gibi yapılmıştır.

Şekil 10. Dörtlük notanın tezene vuruş yönlerinin öğretilmesi

Şekil 11. Sekizlik notaların tezene vuruş yönlerinin öğretilmesi

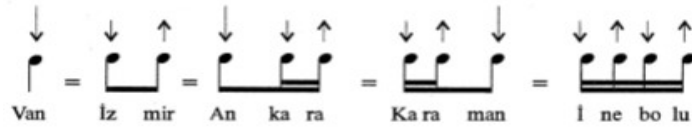

Şekil 12. Onaltılık notaların tezene vuruş yönlerinin öğretilmesi

Yapılan çalışmalar sonucu incelenen metotta dörtlük, sekizlik ve onaltılık tartım kalıplarından oluşan notaların tezene vuruş yönleri, dizek üzerinde yukarı ve aşağı yönlerini belirten “ \square v” işaretleri ile öğretilmiştir.

3.2.3. Karadüzen’de bağlama eğitimi metodu – Ahmet Saçan metodunun üçüncü alt probleme göre analizinin yapılması

İncelenen metotta tezene vuruş yönlerinin öğretimi aşağıdaki örnekteki gibi yapılmıştır.

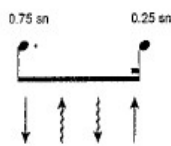
Şekil 13. Tezene vuruş yönlerinin öğretimi

Metotta bir dörtlük notanın süre değerine eşit olan farklı tartım kalıpları kullanılarak tezene vuruş yönleri öğretilmiştir. Bu tartım kalıplarının şehir ve ilçe isimleriyle kodlandığı tespit edilmiştir. Tezene vuruş yönleri ise ok işaretleri (\downarrow) ile gösterilmiştir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

3.3.1. Bağlama metodu I – Turabi Değerli metodunun üçüncü alt probleme göre analizinin yapılması

Tartım kalıplarının öğretilmesine ilişkin bir tane örnek tespit edilmiştir.

Şekil 14. Noktalı sekizlik ve onaltılıktan oluşan tartım kalıbının öğretimi

İncelenen metotta sadece noktalı sekizlik ve onaltılıktan oluşan tartım kalıbının öğretimine ilişkin bilgi bulunmuştur. Diğer tartım kalıpları hakkında her hangi bir bilgi bulunmamaktadır.

3.3.2. Bağlama öğretimi yöntem ve teknikleri - Savaş Ekici metodunun üçüncü alt probleme göre analizinin yapılması

İncelenen metotta tartım kalıplarının öğretimi aşağıda verilen örneklerdeki gibi yapılmıştır. Basit tartım kalıplarının tamamı aynı yöntemle öğretildiği için örnek olarak sadece iki tartım kalıbı kullanılmıştır.

Şekil 15. Dört onaltılık notadan oluşan tartım kalıbının öğretilmesi

Şekil 16. Dört onaltılık notadan oluşan tartım kalıbının öğretilmesine yönelik egzersiz

Şekil 17. Bir sekizlik ve iki onaltılık notadan oluşan tartım kalıbının öğretilmesi

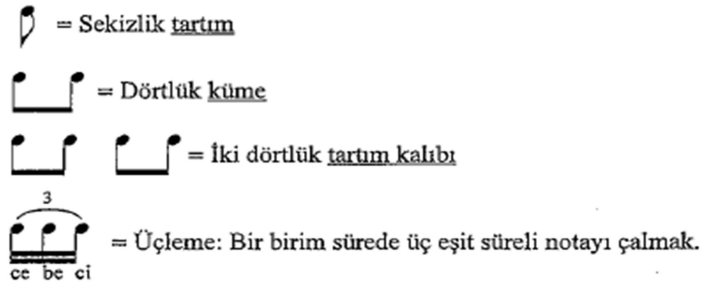

Şekil 18. Bir sekizlik ve iki onaltılık notadan oluşan tartım kalıbının öğretilmesine yönelik egzersiz

Dört onaltılıktan, bir sekizlik ve bir onaltılıktan, senkoplu kalıplardan, noktalı sekizlik ve onaltılıktan oluşan tartım kalıpları 2/4'lük usul ile yazılmış egzersizlerle öğretilmeye çalışılmıştır. Egzersize başlamadan önce öğretilmesi hedeflenen tartım kalıbı yazılmış ve geneli o tartım kalıbından oluşan melodik egzersizlerle öğretilmeye çalışılmıştır. Aynı zamanda her ölçüde sadece bir notanın üzerine parmak numarasının eklendiği tespit edilmiştir.

3.3.3. Karadüzen'de bağlama eğitimi metodu – Ahmet Saçan metodunun üçüncü alt probleme göre analizinin yapılması

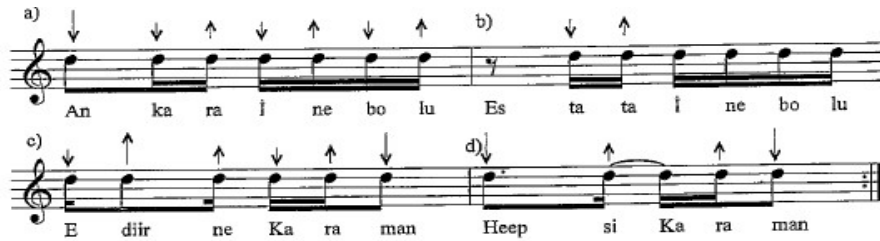
İncelenen metotta tartım çalışmaları aşağıda verilen örneklerdeki gibi yapılmıştır.

Şekil 19. Tartım kalıplarının öğretilmesi

Şekil 20. Tartım kalıplarının öğretilmesi ile ilgili egzersiz

Şekil 21. Tartım kalıplarının öğretilmesi ile ilgili egzersiz

İncelenen metotta tartım öğretim çalışmaları, tartım kalıplarını oluşturan kümelerin öğretimi ve bu kümelerden oluşturulan kalıplarla ilgili egzersizler verilerek yapılmıştır. Verilen egzersizler şehir ve ilçe isimleri ile kodlanmıştır. Tek ses üzerinde verilen bu tartım kalıbı egzersizleri öğretilirken kullanılması gereken tezene yönleri belirtilmiştir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Bu çalışmada uzun sap bağlama öğretimi metotları arasından seçilen metotlar karşılaştırmalı olarak incelenmesi hedeflenmiş, alt problemler oluşturularak belirlenen metotların analizi yapılmıştır. Karşılaştırmalı olarak incelenen uzun sap bağlama öğretimi metotlarının içeriklerinden çıkan sonuçlar şu şekildedir;

4.1.1. Birinci alt probleme ilişkin sonuçlar

- İncelenen metotların tamamında nota öğretimi yapıldığı tespit edilmiştir.
- *Bağlama Eğitimi I / Turabi Değerli ve Bağlama Öğretimi Yöntem Teknikleri/Savaş Ekici* metotlarında nota öğretimi, notaların yerlerinin bağlama sapı ve dizek üzerinde gösterilerek yapılmıştır. Notaların dizek üzerinde ve bağlama sapı üzerinde tamamı gösterilmemiştir.
- *Karadüzen'de Bağlama Eğitimi/Ahmet Saçan* metodunda nota öğretimi sadece dizek üzerinde yapılmış, nota yerlerinin diğer iki metotta olduğu gibi bağlama sapı üzerinde gösterilmediği tespit edilmiştir.
- İncelenen metotların tamamında nota öğretimini pekiştirmek için egzersizler verildiği tespit edilmiştir.
- İncelenen metotlar arasında süre öğretimine yönelik bilgi bulunan tel metot *Bağlama Eğitimi I/Turabi Değerli* olarak tespit edilmiştir. İncelemesi yapılan diğer iki metotta süre öğretimine ilişkin bilgi bulunmamaktadır.
- *Bağlama Eğitimi I/Turabi Değerli* metodunda süre öğretimi ikilik notadan onaltılık notaya kadar yapılmıştır.

4.1.2. İkinci alt probleme ilişkin sonuçlar

- İncelenen metotların tamamında tezene vuruş yönlerinin öğretiminin yapıldığı tespit edilmiştir.
- Tezene vuruş yönleri, *Bağlama Eğitimi I / Turabi Değerli* ve *Karadüzen'de Bağlama Eğitimi/Ahmet Saçan* metotlarında ok işareti ile (↓↑) gösterilmiştir.
- *Bağlama Öğretimi Yöntem Teknikleri/Savaş Ekici* metodunda ise (♣ ♣) işaretleri ile yapıldığı tespit edilmiştir.
- Tezene vuruş yönü öğretiminin *Bağlama Eğitimi I / Turabi Değerli* metodunda 3/8'lik, 7/8'lik vb. ritim kalıpları kullanılarak,
- *Bağlama Öğretimi Yöntem Teknikleri/Savaş Ekici* ve *Karadüzen'de Bağlama Eğitimi/Ahmet Saçan* metotlarında ise tartım kalıpları üzerinde yapıldığı gözlemlenmiştir.
- İncelenen metotların tamamında her notanın tezene vuruş yönünün belirtildiği tespit edilmiştir.
- Tezene yönlerinin tartım kalıpları üzerinde öğretildiği metotlarda tartım kalıplarının farklı şekillerde kodlandığı tespit edilmiştir.
- Tartım kalıpları; *Karadüzen'de Bağlama Eğitimi/Ahmet Saçan* metodunda İnebolu, Ankara, Karaman vb. şehir ve ilçe isimleri kullanılarak,

- *Bağlama Öğretimi Yöntem Teknikleri/Savaş Ekici* metodunda ise dört onaltılık, bir sekizlik iki onaltılık vb. uluslararası standartlar kullanılarak isimlendirilmiştir.

4.1.3. Üçüncü alt probleme ilişkin sonuçlar

- İncelenen metotların tamamında tartım kalıplarının öğretimi yapılmıştır.
- *Bağlama Eğitimi I / Turabi Değerli* metodunda yalnızca noktalı sekizlik ve onaltılık tartım kalıbının öğretiminin yapıldığı tespit edilmiştir. Diğer tartım kalıplarının öğretimi hakkında bir bilgi bulunmamaktadır.
- *Bağlama Öğretimi Yöntem Teknikleri/Savaş Ekici* metodunda sekizlik ve onaltılık notalardan oluşan tartım kalıplarının tamamının öğretildiği aynı zamanda öğretilen kalıpların her biri için ayrı olarak melodik egzersizler verildiği tespit edilmiştir.
- *Karadüzen 'de Bağlama Eğitimi/Ahmet Saçan* metodunda önce tartım kalıplarını oluşturan kümeler öğretilmiş, daha sonra egzersizlerle pekiştirilmiştir. Bu egzersizlerin aynı ses üzerinde oluşturulduğu tespit edilmiştir.
- *Bağlama Öğretimi Yöntem Teknikleri/Savaş Ekici* ve *Karadüzen 'de Bağlama Eğitimi/Ahmet Saçan* metotlarında tartım kalıplarının öğretimi için verilen egzersizlerde tezene yönlerinin belirtildiği tespit edilmiştir.
- Tartım kalıpları; *Bağlama Öğretimi Yöntem Teknikleri/Savaş Ekici* metodunda dört onaltılık, iki onaltılık bir sekizlik vb. uluslararası standartlar kullanılarak, *Karadüzen 'de Bağlama Eğitimi/Ahmet Saçan* metodunda ise şehir ve ilçe isimleri kullanılarak kodlandığı tespit edilmiştir.

4.2. Öneriler

- Bağlama öğretiminde kullanılan tüm metotların karşılaştırmalı incelemelerinin yapılması,
- Yapılan metot çalışmalarının yayınlanmadan önce alan uzmanı kişiler tarafından incelemesinin yapılması,
- Hazırlanan metotlara sadece kitap olarak değil interaktif ortamda da ulaşımının sağlanması,
- Metotlarda verilen bilgilerin uygulamalarının ek olarak CD, DVD vb. dijital dosyalarla verilmesi, desteklenmesi,
- Bağlama öğretiminde öğretim yöntem ve teknikleri ilkelerinin uygulanması,
- Bağlama öğretimine yönelik seminer, kongre, çalıştay vb. toplantıların daha sık düzenlenerek daha fazla bilimsel çalışmanın yapılmasının sağlanması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Büyük Larousse, C.7-C.16, İstanbul: Gelişim Yayınları, 1992.
- Değerli, T. (2003). *Bağlama eğitimi I*. İzmir: Senfoni Müzikevi.
- Demirsipahi, C. (1975). *Türk halk oyunları*. Ankara: TTK Basımevi.
- Ekici, S. (2012). *Bağlama eğitimi yöntem ve teknikleri*. Ankara: Yurtrenkleri Yayınevi.
- Karkın, M., Pelikoğlu M.C., Haşhaş, S. (2014). Bağlama enstrümanının öğretim yöntemleri kapsamında yöresel tavırların Değerlendirilmesi, *Art-e Sanat Dergisi*, 7(13), 129-148.

- Kaynar, Ü. (1996). *Türk halk kültürü ve halk müziği*. İzmir: Ege Yayınları.
- Saçan, A. (2001). *Karadüzen'de bağlama eğitimi*. İzmir: Meta Basım Matbaacılık.
- Özbek, M. (1998). *Türk halk müziği el kitabı I*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayıncılığı.
- Yılmaz, A. (2011). *Günümüzde profesyonel bağlama icrasında değişimler*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yücel, H. (2011). Türk Halk Müziği üzerine bir inceleme. *Akademik Bakış Dergisi*, 26: 1-13.

Atıf İçin/For Citation: Akkaş, S. ve Terzioğlu, A. M. (2020). Uzun sap bağlama öğretimi için yazılmış metotların çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılarak incelenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 6(2), 115-127.